

טענה 7 (מבחן ההשוואה הגבולי): יהיו $f(x)$ ו- $g(x)$ פונקציות אינטגרביליות בכל קטע $[a, t]$, כאשר

$a < t < b$ (b יכול גם להיות אינסוף) וכן $g(x) > 0, f(x) > 0$ לכל x בקטע זה. ונניח שהגבול

$$\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)}$$

קיים במובן הרחב. אזי,

אם הגבול סופי, שונה מאפס, אז $\int_a^b g(x)dx$ מתכנס אמ"מ $\int_a^b f(x)dx$ מתכנס. אם הגבול 0, אז אם $\int_a^b g(x)dx$ מתכנס, אז $\int_a^b f(x)dx$ מתכנס.

אם הגבול 0, אז אם $\int_a^b g(x)dx$ מתכנס, אז $\int_a^b f(x)dx$ מתכנס.

אם הגבול הוא אינסוף, אז אם $\int_a^b f(x)dx$ מתכנס, אז $\int_a^b g(x)dx$ מתכנס.

הוכחה: נוכיח במקרה ש- b מספר ממשי, המקרה האינסופי באופן דומה. נניח ש- $c > 0$ $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)} = c$

מספר ממשי. יהי $0 < \varepsilon < c$, אז קיימת $\delta > 0$, כך שלכל $b - \delta < x < b$, $c - \varepsilon < \frac{f(x)}{g(x)} < c + \varepsilon$.

מכאן ש- $g(x) \cdot (c + \varepsilon) > f(x) > g(x) \cdot (c - \varepsilon)$. ולפי מבחן ההשוואה $\int_a^b g(x)dx$ מתכנס אמ"מ

$\int_a^b f(x)dx$ מתכנס, כנדרש.

אם $0 = \lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)}$, אז $f(x) = o(g(x))$ ולכן גם $f(x) = O(g(x))$, לכן לפי מבחן ההשוואה אם

$\int_a^b g(x)dx$ מתכנס, אז $\int_a^b f(x)dx$ מתכנס, כנדרש.

אם $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)} = \infty$, אז $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{g(x)}{f(x)} = 0$ ומכאן הטענה בחירה. \square

κ

טענה 9 (מבחן דיריכלה): יהיו $f(x)$ ו- $g(x)$ פונקציות רציפות בתחום $x \geq a$, כך ש-

א. $f(x) \geq 0$, בעלת נגזרת רציפה, מונוטונית יורדת ומתכנסת ל- 0 בקטע $[a, \infty)$.

ב. הפונקציה $G(x) = \int_a^x g(t)dt$ חסומה ב- $[a, \infty)$.

אזי, $\int_a^\infty f(x)g(x)dx$ מתכנס.

הוכחה: $\int_a^\infty f(x)g(x)dx = f(x) \cdot G(x)|_a^\infty - \int_a^\infty f'(x) \cdot G(x)dx$. מאחר ש- G חסומה, קיים $M > 0$, כך

ש- $|G(x)| < M$ ומאחר ש- f אפסייה באינסוף, המחובר הראשון שווה ל- $0 - f(a) \cdot G(a) = 0 - 0 = 0$.

לפיכך, $\int_a^\infty f(x)g(x)dx = \int_a^\infty -f'(x) \cdot G(x)dx$, נראה שאינטגרל זה מתכנס בהחלט. מאחר ש- f יורדת

$0 < f''(x) - f'(x)$ לכל x . ולכן

$\int_a^\infty -f'(x) \cdot G(x)dx = \int_a^\infty -f'(x) \cdot |G(x)|dx \leq M \cdot \int_a^\infty -f'(x)dx = M \cdot f(a)$ מכאן שאינטגרל זה מתכנס

בהחלט ולכן גם מתכנס. \square

טענה 11 (תנאי הכרחי להתכנסות באינסוף): אם קיים הגבול $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L$ ואם $\int_a^\infty f(x) dx$ מתכנס, אז

בהכרח $L = 0$.

הוכחה: נניח בשלילה ש- $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L \neq 0$. אם $L > 0$, אז קיים $M > 0$ כך שלכל $x > M$,

$f(x) > \frac{L}{2}$ ומאחר ש- $\int_a^\infty \frac{L}{2} dx$ מתבדר, גם $\int_a^\infty f(x) dx$ מתבדר, סתירה. במקרה ש- $L < 0$, נראה ש-

$\int_a^\infty -f(x) dx$ מתבדר מה שגם מוביל לסתירה. □

טענה 2 (תנאי הכרחי להתכנסות טור): תנאי הכרחי להתכנסות טור $\sum_{n=1}^\infty a_n$ הוא ש- $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

הוכחה: נניח שהטור $\sum_{n=1}^\infty a_n$ מתכנס, ויהי $\varepsilon > 0$, לפי קריטריון קושי, קיים $N > 0$, כך שלכל

$n, n-1 > N$, $|S_n - S_{n-1}| = |a_n| < \varepsilon$, מכאן ש- $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = 0$, מה שגורר לפי טענה מקורס קודם, ש-

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$. □

טענה 5: יהי $\sum_{n=1}^\infty a_n$ טור חיובי. אם הטור אינו מתכנס, אז הטור מתבדר לאינסוף.

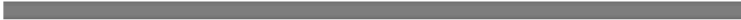
הוכחה: נסתכל על סדרת הסכומים החלקיים $(S_n)_{n=1}^\infty$. סדרה זו הינה מונוטונית עולה מאחר שלכל $n \geq 2$

טבעי מתקיים: $S_n - S_{n-1} = a_n > 0$, כלומר $S_{n-1} < S_n$. מה שמבטיח שסדרת הסכומים החלקיים

מתכנסת או שואפת לאינסוף, כנדרש. □

טענה 9: יהיו $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ו- $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ שני טורים חיוביים. אם $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{b_{n+1}}{b_n}$ עבור כמעט כל n , אזי הטור $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$

מכסה את הטור $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$.

הוכחה: נראה שבתנאים אלו $a_n = O(b_n)$. אפשר להניח ש- $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{b_{n+1}}{b_n}$ עבור כל n (מאחר

שהתכנסות אינה תלויה באיברים הראשונים של הטור). יהי $c > 0$, כך ש- $a_1 < c \cdot b_1$ (קיים כזה c , למשל

$$c = \frac{a_1}{b_1} + 1).$$

כעת, נראה באינדוקציה שלכל n , מתקיים $a_n < c \cdot b_n$.

המקרה $n=1$ הוכח לעיל.

נניח נכונות הטענה עבור n , כלומר נניח ש- $a_n < c \cdot b_n$ ונוכיח את הטענה עבור $n+1$, כלומר נוכיח ש-

$$a_{n+1} < c \cdot b_{n+1}.$$

לשם כך מספיק להראות ש- $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \frac{c \cdot b_{n+1}}{c \cdot b_n}$. אך אי שוויון זה נתון. \square

טענה 14: אם טור מתכנס בהחלט, אז הוא גם מתכנס.

הוכחה: אם נסמן $S_m = \sum_{n=1}^m a_n$ ו- $S_m^* = \sum_{n=1}^m |a_n|$, אז, לפי קריטריון קושי, מאחר שהטור מתכנס בהחלט,

אם $\varepsilon > 0$, אז קיים $N > 0$, כך שלכל $m, n > N$ טבעיים $|S_m - S_n| < \varepsilon$ ולכן לפי אי שוויון המשולש,

אם נניח גם בה"כ ש- $m > n$

$$|S_m^* - S_n^*| = |a_m + \dots + a_{n+1}| \leq |a_m| + \dots + |a_{n+1}| = \|a_m\| + \dots + \|a_{n+1}\| = \|S_m - S_n\| < \varepsilon$$

\square

משפט 1 (משפט אבלי): אם טור חזקות $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ מתכנס עבור $x = x_0$, $x_0 \neq 0$, אז הוא מתכנס

בהחלט עבור כל x , כך ש- $|x| < |x_0|$.

הוכחה: לפי ההנחה, הטור $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x_0^n$ מתכנס, לפיכך $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n x_0^n = 0$, מכאן שהסדרה $a_n x_0^n$ חסומה,

כלומר, קיים $M > 0$, כך ש- $|a_n x_0^n| < M$.

כעת, $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n x^n| = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n x_0^n| \cdot \left| \frac{x}{x_0} \right|^n \leq M \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left| \frac{x}{x_0} \right|^n$,
 ומאחר שהטור באגף ימין הינו טור הנדסי מתכנס,

הטור באגף שמאל מתכנס. \square

משפט 2: עבור כל טור חזקות, $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, קיים $0 \leq r \leq \infty$ כך שהטור מתכנס בהחלט עבור כל $|x| < r$

ומתבדר עבור כל $|x| > r$.

הוכחה: תהי A קבוצת כל ערכי ה- x עבורם הטור מתכנס. $A \neq \emptyset$, כי $0 \in A$. אם A אינה חסומה מלעיל, אז הטור מתכנס עבור כל $x > 0$, כי אחרת אם $x_1 > 0$ הוא מספר עבורו הטור מתבדר, אז מאחר ש- A אינה חסומה מלעיל, קיים $a \in A$, כך ש- $x_1 < a$. בסתירה למשפט הקודם, אבל זה גורר (שוב לפי

המשפט הקודם) שהטור מתכנס גם עבור כל $x < 0$. כעת אם A חסומה מלעיל, אז יהי $a = \sup A$. לפי

המשפט הקודם הטור מתכנס עבור כל $|x| < a$ ומתבדר עבור כל $|x| > a$. \square